

Toimintasuunnitelma

2020

Mikkelin seudun
Omaishoitajat ja Läheiset ry

Sisällysluettelo

Mikkelin seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry	3
Yhdistyksen arvot	4
Johdanto vuodelle 2020	5
Yhdistyksen perustoiminta	6
Etuja valvova ja vaikuttava yhdistys	6
Iloa, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tuottava yhdistys	7
Osallisuutta luova yhdistys	7
Viestintää ja kumppanuutta	8
Omaishoito ja yhdistys näkyväksi	8
Yhteisöllistä viestintää Omatorilla	9
Verkostoista ja kumppanuuksista voimaa	10
Asiantuntija- ja kehittämistoiminta	11
OmaisOiva -lähialuetoimintaa omaishoitajien tueksi	12
OmaisOivan toiminnot	12
Selviytyjät -erityislapsiperheiden tukena	14
Paikka auki -nuoret työelämään	16
Toiminnan arviointi	17
Talousarviot	18

Mikkelin seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry

Mikkelin seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry on läheistään hoitavien henkilöiden tuki- ja etujärjestö, joka toimii Etelä-Savon seitsemän kunnan alueella. Toimialue on yhtenäinen Essoten kanssa. Yhdistys on valtakunnallisen Omaishoitajaliitto ry:n jäsenjärjestö.

Toimitilat sijaitsevat Mikkelin torin kupeessa Omatorilla, Porrasalmenkatu 21, 2.krs.

Hallinto ja talous

Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät sen varsinaiset jäsenet yhdistyksen sääntömääräisissä kevä- ja syyskokouksissa. Yhdistystä edustaa ja sen asioita hoitaa hallitus, joka nimeää toimintavuodelle mahdollisesti tarvittavat työryhmät.

Yhdistyksen talous rakentuu jäsenmaksutuottojen, erilaisten avustusten sekä pienimuotoisen varainhankinnan varaan.

Jäsenmaksupalautuksina yhdistys saa 12,50€/hlöjäsen ja kannatusjäsenmaksuina 50-100€/kannatusjäsen. Tavoitteenamme on kasvattaa molempia jäsentuottoja tasaisesti.

STEAn myöntämiä avustuksia on haettu vuodelle 2020 yhteensä 413 000€. Josta Omaishoitajat -toimintaan 190 000 €, Selviytyjät -hankkeelle 190 000 € sekä Paikka auki 4 -avustusohjelmaan 33 000 €. Edelliseltä vuodelta jatkuva Paikka auki III -avustus on n. 36 000 €. Näiden avustusten turvin taataan alueellisesti ja kohderyhmäkohtaisesti kattava toiminta sekä henkilöstöresurssit. Yhdistys on hakenut kumppanuustoimintaan perustuvaa järjestöavustusta **Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymältä (Essotelta)** yhdistyksen yleishyödylliseen toimintaan, Omatorin yhteistyökumppanuuden kehittämiseen, omaishoitajien sekä ammattilaisten kouluttamiseen. **Ragnar Ekbergin -säätiöltä** yhdistys on saanut jo useampana vuotena avustusta omaishoitoperheiden retkien järjestämiseen ja hakee avustusta myös vuodelle 2020. Omaishoitajien liikuntaryhmien rahoitusta haetaan **Opetus- ja kulttuuriministeriöltä** (ent. KKI-hanketuki).

Yhdistys on tehnyt aiesopimuksen vuosille 2020-2022 Omaishoitajaliitto ry:n työikäisten omaishoitajien tukemiseen suunnatun Rahkeet riittämään -hankkeen kanssa.

Yhdistyksen **varainhankinta** on pienimuotoista ja se muodostuu adressien, käsitöiden ja kynttilöiden myynnistä sekä arpajaisten järjestämisestä eri tapahtumien yhteydessä.

Arvot ja visio

Yhdistyksemme toiminnan läpileikkaavana periaatteena on aito ja arvostava kohtaaminen. Toimintamme sisällöt nousevat omaishoitajien ja omaishoitoperheiden tarpeista, arjen kokemuksista. Toimintamme on ennalta tukevaa ja auttaa omaishoitajia sekä omaishoitoperheitä huomaamaan voimavaroja arjessaan.

Olemme omaistyön asiantuntija- ja kehittämisorganisaatio, jossa osaaminen muodostuu ammatti- laisten ja kokemusasiantuntijoiden yhteistyönä. Olemme vahva toimija erilaisissa asiantuntijaver- kostoissa. Katsomme tulevaisuuteen, mutta vastaamme tämän päivän tarpeisiin!

Visio

Kohtaamme ja tuemme omaishoitoperheitä herkkyydellä ja heidän tarpeitaan kuunnellen. Luomme yhteistä ymmärrystä omaishoitoperheiden elämästä sekä yhteiskunnallisesta arvostuksesta.

Missio

Jokaisella omaishoitoperheellä on oikeus tulla kohdatuksi, kuulluksi ja arvostetuksi.

Arvot

- Olemme lähellä
- Onnistumme yhdessä
- Ilahdutamme arjessa
- Vaikutamme osaamisellamme

 Mikkelin seudun
Omaishoitajat ja Läheiset ry

Johdanto vuoteen 2020

Rakenteissa sekä yhteiskunnassa, joissa kansalaisjärjestönä toimimme, tapahtuu suuria muutoksia. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kentällä on palattu asetelmaan, jossa SOTE -uudistus on kaatunut ja suunnitelmat uudesta sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmästä ovat avoinna. Kunnat painivat talousvaikeuksien kanssa ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymä sopeuttaa toimintaansa. Epävarmuudessa elämme myös järjestöpuolella. Veikkaus sekä STEAn avustusjärjestelmä on muutoksessa ja tulevaisuuden avustuslinjauksia ja -kriteerejä emme vielä tiedä.

Järjestöjen merkitys uudistusten keskellä on noussut esille vuosi vuodelta yhä vahvemmin. Järjestöistä puhutaan kansalaisten tai kuntalaisten osallistajina, elämän sisällön tuojina, vaikuttamiskanavina sekä julkisten palvelujen täydentäjinä. STEA edellyttää meiltä järjestöiltä tulevana vuosina yhdenvertaisuuden lisäämistä ja eriarvoisuuden vähentämistä, yhteisöllisyyden vahvistamista, osallisuutta ja erilaisten ihmisten kohtaamista ja keskinäistä ymmärrystä sekä ihmisten voimavarojen lisäämistä, jotta he voivat pitää huolta itsestään, toisistaan ja ympäristöstä. Ilman taloudellisia ja toiminnallisia resursseja tehtävä on kuitenkin mahdoton.

Etelä-Savossa luomme ja toteutamme vahvaa kumppanuutta julkisen- ja yksityissektorin kanssa. Toimimme jo toista vuotta osana monitoimijakeskus Omatoria ja tuotamme sinne omaishoitajien Ovet-valmennus[®]-, vertaistuki-, vapaaehtois-, ohjaus- sekä neuvontatoimintaa. Jäsenemme ja alueemme omaishoitoperheet saavat monipuolisia palveluja yhdestä paikasta, samalla kertaa. Haasteena ovat rajapinnassa tapahtuvat palvelut, joiden rahoitukseen STEA luo uutta strategiaa. Yhdistyksenä emme voi STEAn avustuksella toteuttaa kuntien lakisääteisiä tehtäviä.

Yhdistykseltä vaaditaan edellisvuoden tapaan herkkyyttä ja valmiutta sekä aktiivisuutta olla mukana erilaisissa verkostoissa sekä muutosprosesseissa. Yhdistyksemme puheenjohtaja Mali Soininen jatkaa vuonna 2020 Omaishoitajaliitto ry:n hallituksen jäsenenä, toiminnanjohtaja on varajäsenenä Etelä-Savon maakuntaliiton järjestöjen neuvottelukunnassa, hankkeiden työntekijät toimivat aktiivisesti monissa yhteistyöverkostoissa vieden omaishoitoperheiden asioita eteenpäin.

Meille on tärkeää, että toimimme lähellä erilaisia omaishoitoperheitä. Omaishoitajien työntekijät jalkautuvat jokaiseen toimialueemme kuntaan säännöllisesti ryhmätoimintojen, kahviloiden, Ovet-valmennusten[®] sekä tapahtumien puitteissa. Selviytyjät järjestävät erityislapsiperhetoimintaa niin Mikkelissä kuin pitäjilläkin.

Vuonna 2020 toiminnassamme korostuu etenkin henkilökohtainen ohjaus sekä ammatilliset vertaisryhmät. Työntekijämme ovat vahvoja ammattilaisia, joiden osaaminen ja tieto-taito painottuvat niin sosiaali- ja terveysalan kuin pedagogiseen ja psyykkisen tukemisen viitekehyksiin. Koulutamme tänä vuonna myös kokemusasiantuntijoita osaksi joukkoamme. Omaishoitoperheet saavat ohjausta ja neuvontaamme puhelimitse ja kasvotusten. Myös etälaitteiden tai chat-palvelun välityksellä tapahtuva ohjaus tai koulutus on mahdollista.

Yhdistyksemme kohderyhmä tulee näyttäytymään seuraavina vuosina yhä monimuotoisempana. Sellaisena kuin omaishoitajuus on. Läheisen sairastuminen, vammautuminen tai muu avun tarve ei katso ikää, sosiaalista statusta, kansallisuutta tai perhemuotoa. Olemme yhdistys, jossa läheisten diagnoosit ja avun tarpeet voivat olla hyvinkin erilaisia. Yhdistävänä tekijänä on omaishoitajuus, läheisen vierellä kulkijana, avustajana, vanhempana, puolisona ja hoitajana toimiminen.

Yhdistyksen perustoiminta

Etuja valvova ja vaikuttava yhdistys

Omaishoidon asiantuntijana, toimijana ja kehittäjänä vaikutamme aktiivisesti paikallisella, alueellisella sekä valtakunnallisella tasolla. Pää tavoitteena on omaishoitajien ja omaishoitoperheiden erilaisten tilanteiden ja tarpeiden tunnistaminen sekä omaishoitajien aseman ja palvelujen parantaminen. Yhdistys toimii sen eteen, että omaishoitajat ovat osallisia palvelujen kehittämistyössä.

Tavoitteet 2020

- ✓ Omaishoitajien asema paranee ja palvelut kehittyvät vahvistamalla yhteistyötä Etelä-Savossa. Perheiden erilaisuus ja yksilöllisyys huomioidaan kaikilla tasoilla päätöksenteosta perheiden kohtaamiseen.
- ✓ Omaishoitoperheiden osallisuus vahvistuu kuulemisesta yhteiseen suunnitteluun ja päätöksen tekoon asti. Yhdistyksen edustus ja kokemusasiantuntijat ovat mukana maakunnallisessa omaishoidon kehittämisessä.
- ✓ Jaksohoito ja vapaapäiväjärjestelyt kehittyvät nykyistä paremmin vastaamaan omaishoitoperheiden tarpeita. Käytössä ovat monipuoliset, kuntouttavat ja lähellä perheitä olevat hoitopaikat.
- ✓ Omaishoitoperheet saavat yhdistyksestä edunvalvonnallista ohjausta, neuvontaa ja tukea.

Toimenpiteet

- ✓ Aktiivinen jäsenyys asiantuntija- ja vaikuttajaverkostoissa mm. Omais- ja perhehoidon neuvottelukunnassa ja Etelä-Savon Maakuntaliiton Järjestöneuvottelukunnassa
- ✓ Essoten henkilöstön perehdyttäminen omaishoitoperheiden kohtaamiseen sekä erityiskysymyksiin
- ✓ Omaishoitajien kokemustiedon vieminen virallisen asiantuntijatiedon rinnalle
 - Omaishoidon kokemusasiantuntijakoulutus syksy 2020 ja kehittäjäkumppanitoiminnan ylläpitäminen
- ✓ Omaishoitajaliiton maakuntapäivän järjestäminen Mikkelissä 18.3.2020
- ✓ Huolenilmaisujen ja kannanottojen tekeminen sekä neuvottelujen järjestäminen
- ✓ Yhdistys järjestää toiminta-alueellaan omaishoitoon liittyviä koulutustilaisuuksia ja lähettää jäseniään, hallituksen jäseniä, vapaaehtoisia sekä työntekijöitä Omaishoitajaliiton ja liiton aluetoiminnan järjestämiin tapaamisiin ja koulutuksiin.

Iloa, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tuottava yhdistys

Yhdistys järjestää toiminta-alueensa omaishoitoperheille yhteisöllisiä virkistys- ja yleisötilaisuuksia, huomioiden eri ikäisten omaishoitoperheiden tarpeet. Tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia suunnitellaan sekä toteutetaan yhteistyössä muiden paikallisten järjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Toimenpiteet

- ✓ Omaishoitoperheiden yhteiset retket (2-3) lähialueiden nähtävyyksiin ja teattereihin/konsertteihin (Ragnar Ekberg -säätiön avustus)
- ✓ Pärnun matka lokakuussa 2020
- ✓ Omaishoitajien liikuntaryhmät (KKI-avustus)
- ✓ Omaishoitoperheille sekä heidän lähipiirilleen suunnatut yhteisölliset tapahtumat; Kesäpäivä MikkeliPuistossa 6/2020, omaishoitoviikon tilaisuus 11/2020 sekä Puurojuhla 12/2020 (Essoten avustus)
- ✓ Lapsiperheiden virkistyspäivät Anttolanhovissa (Otavan Lionsien + Helmien avustus)
- ✓ Omaishoitajien kirkkopyhä yhteistyössä Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kanssa
- ✓ Omaishoitajien paikalliset ja valtakunnalliset loma- ja kuntoutusjaksot

Osallisuutta luova yhdistys

Yhdistys mahdollistaa kuntalaisten osallisuutta eri tavoin. Omaishoitoperheet voivat vaikuttaa yhdistyksen toiminnan suunnitteluun sekä kehittämiseen. Toimitilojen esteettömyys ja saavutettavuus Omatorilla mahdollistaa erilaisten omaishoitoperheiden osallisuutta. Ryhmiin ja tilaisuuksiin osallistumista mahdollistetaan esimerkiksi vapaaehtoisten voimin. Syrjäytymistä ehkäistään mm. järjestämällä toimintaa kaikilla toiminta-alueemme paikkakunnilla. Yhteistyötahonamme toimivat Lions-klubit toteuttavat omaishoitoperheisiin suunnattua vapaaehtoistyötä toimimalla perheiden tukena arjen toiminnoissa esim. pihatöissä, ulkoilussa sekä ovat hoidettavien kaverina. Lisäksi Lionsit ovat myös apukäsinä erityislapsiperheille suunnatuissa kerhoissa. Vapaaehtoistoimintaa järjestetään alueellamme myös SPR:n ja seurakuntien toimesta.

Entiset omaishoitajat toimivat vapaaehtoisina vertaisohjaajina, Ovet- tai lomaohjaajina, tukihenkilöinä, kokemusasiantuntijoina sekä kehittäjäkumppaneina. Omaishoidosta kiinnostuneet henkilöt voivat kouluttautua vapaaehtoiseksi myös muihin yhdistyksen tehtäviin. Yhdistys kuuluu vapaaehtoisverkostoon (www.vapaaehtoistyö.fi). Yhdistys kouluttaa ja valmentaa omaishoitajista kokemusasiantuntijoita (OKA-koulutus®) sekä kehittäjäkumppaneita. Koulutetut kokemusasiantuntijat sekä kehittäjäkumppanit lisäävät tietoa omaishoivan moninaisuudesta ja pääsevät konkreettisesti kehittämään sosiaali- ja terveyspalveluja. Koulutuksen jälkeen he voivat toimia erityyppisissä tehtävissä yhteistyössä ammattilaisten kanssa.

Toimenpiteet 2020:

- ✓ Vapaaehtoiskoulutukset, kiitostilaisuudet sekä vapaaehtoistoiminnan koordinointi
- ✓ Kokemusasiantuntijakoulutus 2020 sekä kehittäjäkumppanitoiminnan ylläpitäminen
- ✓ Lions -vapaaehtoisten välittäminen omaishoitoperheiden tueksi
- ✓ Taidelähtöisyys osallisuutta mahdollistavana toimintana (osallistuva valokuvaus)

Viestintää ja kumppanuutta

Yhdistyksen viestintä on monipuolista, aktiivista, kohdennettua, selkeää ja suunniteltua. Uusia viestintäkanavia hyödynnetään perinteisten viestintäkanavien rinnalla. Omatori mahdollistaa kumppanuutta ja viestinnällistä yhteistyötä julkisen sekä yksityisten yritysten kanssa.

Omaishoito ja yhdistys näkyväksi

Viestinnän tavoitteena on tukea yhdistyksen strategisten tavoitteiden saavuttamista, välittää tietoa omaishoidosta ja siihen liittyvistä kysymyksistä sekä rakentaa positiivista kuvaa omaishoidon tukemisen merkityksestä.

Viestintä on monikanavaista: painettua, kasvokkaista sekä verkon kautta välittyvää. Jokainen työntekijä, hallituksen jäsen, vapaaehtoinen, jäsen sekä toimintaan osallistuva on viestijä ja vaikuttaa omalla viestinnällään yhdistyksen näkyvyyteen sekä imagoon.

Digitaalisuus luo mahdollisuuksia toiminnalle, mutta vaatii myös järjestöämme uudistamaan digitaalisia palveluita ja tehostamaan niiden avulla palveluiden laatua ja tuloksellisuutta. Esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tapahtuva reaaliaikainen ja vuorovaikutteinen tiedonkulku lisää avoimuutta ja tarjoaa toiminnan alustaksi myös käyttäjistä kumpuavaa kehittämistä ja toiminnan suuntaamista. Sisällön ohella viestinnässä tärkeäksi tekijäksi nousevat visuaalisuus ja innostavuus.

Viestinnän tavoitteet vuosille 2020

- Lisätä tietoisuutta omaishoidon monimuotoisuudesta
- Laajentaa ja vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa sekä tuoda yhteistyötä näkyvämmäksi
- Rohkaista ihmisiä tulemaan mukaan yhdistyksen toimintaan
- Herättää omaisia ja ammattilaisia tunnistamaan omaishoitotilanteita ajoissa
- Lisätä yhdistyksen tekemän edunvalvonnan näkyvyyttä ja vaikuttavuutta

"Vahva vierellä kulkija"

Sisäinen viestintä on yhdistyksen sisällä tapahtuvaa tiedonkulkua. Yhdistykselle on tärkeää viestiä säännöllisesti, tasa-arvoisesti ja ajantasaisesti. Sisäisen viestinnän kohderyhmät sekä kanavat:

- työntekijät: viikkopalaverit, sähköpostit, puhelut, whatsapp-viestit, sharepoint-tiedostot, hallituksen ja työntekijöiden yhteiset koulutukselliset-/vapaamuotoiset tapaamiset
- hallitus: hallituksen kokoukset, sähköpostit, puhelut, tekstiviestit sekä hallituksen ja työntekijöiden yhteiset koulutukselliset-/vapaamuotoiset tapaamiset
- jäsenistö: toimintatiedote, sähköpostit, puhelut, tapaamiset, yhteistyötahojen kautta tapahtuva tiedotus, some, jäsenillat, luennot, koulutukset, vuosikokoukset, tapahtumat
- rahoittajat: verkkoasiointiohjelmat, sähköpostit, puhelut, kasvokkaistapaamiset, some
- Omatorin monitoimijaverkosto: painettu toimintatiedote, sähköpostit, mainokset, kuukausikoosteet, kasvokkaistapaamiset ja henkilöstöinfot, some

Ulkoisen viestinnän kohderyhmiä ovat omaiset, jotka eivät ole jäseniä tai mukana yhdistyksen toiminnassa, sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, paikalliset ja valtakunnalliset päättäjät, yritykset, muut järjestöt, kaupunki ja toiminta-alueen kunnat sekä suuri yleisö. **Ulkoisen viestinnän pääkanavia ovat:** toimintatiedote (3 /vuosi), nettisivut, Facebook, yhdistyksen esite, muut esitteet, mainokset ja materiaalit sekä paikallislehtien järjestöpalstat. Medialle välitetään tietoa omaishoidosta.

Omaishoitoasiaa tuodaan julkisuuteen paikallistasolla myös radion, sanomalehtien, messujen, yms. tapahtumien yhteydessä. Yhdistyksen tiedotteita on jaossa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. Tiedottamisessa käytetään myös perinteisiä ilmoitustauluja. Yhdistyksen esitettä ja muita omaishoidon materiaaleja jaetaan erilaisissa tilaisuuksissa, omaishoitajille, ammatti-ihmisille ja asiasta kiinnostuneille.

Yhteisöllistä viestintää Omatorilla

Yhdistyksen toiminta on näkyvää myös Omatorin yhteisessä viestinnässä. Omatorin monialainen ja monitoimijainen toiminta tekee näkyväksi myös järjestön roolia. Toimintamme ovat esillä Omatorin nettisivuilla www.omatorille.fi sekä paperisissa painetuissa esitteissä ja sähköisissä diasarjoissa.

Omatorin henkilöstön yhteiset, kuukausittain järjestettävät infot kokoavat yhteen kaikki toimijat ja mahdollistavat tiedon sekä ideoiden vaihtamisen. Lisäksi yhteinen taukotila antaa mahdollisuuden epävirallisiin keskusteluhetkiin eri toimijoiden kesken ruokailun tai kahvittelun lomassa.

Yhteisöllinen ja monitoimijainen viestintä vaatii ensimmäisinä toimintavuosinaan erityistä huomiota ja suunnittelua. Tätä tehtävää varten yhdistyksen edustajia on nimettyä Omatorilla eri työryhmiin mm. ohjausryhmään.

Verkostoista ja kumppanuuksista voimaa

Yhdistys tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten yhdistysten, julkisten organisaatioiden sekä perheiden hyvinvointia ja elämänlaatua tukevien yritysten kanssa. Verkostoitumisesta saadaan synergiaetua ja säästöjä eri toiminta- ja tukimuotojen suunnittelussa ja organisoinnissa.

Verkostoyhteistyö. Yhdistys tekee laajamittaista ja systemaattista yhteistyötä eri asiantuntijaverkostoissa mm. Etelä-Savon omaishoitoverkostossa, Mikkelin seudun vapaaehtoisverkostossa, Mikkelin lapsiperheverkostossa, ESSOTE:n lapsiperhetoimijoissa, Mikkelin Perheneuvon asiantuntijaverkostossa, omais- ja perhehoidon neuvottelukunnassa sekä valtakunnallisessa Omaisoivan tukiryhmässä. Näiden säännöllisesti kokoontuvien verkostojen lisäksi yhdistyksen edustus osallistuu kutsuttuna eri työryhmiin sekä paikallisesti että valtakunnallisesti.

Järjestöt. Yhdistys on Etelä-Savon hyvinvointijärjestöjen tuki ry:n eli ESTERY:n jäsen. Teemme luontevaa ja tiivistä yhteistyötä Savon Mielenterveysomaiset – Finfami ry:n, Mikkelin seudun Muisti ry:n, Mikkelin kriisikeskuksen, Mikkelin Setlementti ry:n, Kaakkois-Suomen SPR:n, Kehitysvammaisten tuki ry:n, ADA:n, Violan, perheasiainneuvottelukeskuksen sekä muiden alueemme järjestöjen kanssa. Yhteistyö on tiivistä myös Omaishoitajaliitto ry:n ja sen aluetoiminnan sekä muiden paikallisyhdistysten kanssa.

Essote ja toiminta-alueen kunnat. Etelä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Essote) on yksi merkittävimmistä yhteistyötahoista. Toimialueemme on yhteneväinen, jonka vuoksi pysymme järjestämään sekä kehittämään eri ikäisten omaishoitoperheiden tukimuotoja yhteistyössä. Toimintamme on esillä Mikkelin hyvinvointikeskuksen SOTE-kioskissa. Selviytyjät -hankkeen myötä yhteistyö vahvistuu perheneuvoloiden sekä sairaalamaailman, erityisesti lasten osastojen ja äitiyspoliklinikan kanssa. Jäsenkuntiemme kanssa yhteistyö painottuu omaishoitoperheiden hyvinvointia tukevien toimintojen ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Seurakunnat. Yhdistys järjestää Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kanssa yhteistyössä omaishoitajien jaksamista tukevaa toimintaa. Omaishoitajien kirkkopyhiä järjestetään toiminta-alueemme seurakuntien kanssa yhteistyönä. Yhdistys ottaa aktiivisesti yhteyttä alueen seurakuntiin ja sopii yhteistyön muodoista vuodelle 2020.

Oppilaitokset. Yhteistyö Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK), Etelä-Savon ammat- tiopiston ja Suomen Nuorisopiston opiskelijoiden kanssa muodostuu mm. opiskelijavierailuista, opinnäytetöistä, harjoittelujaksoista, projektiopinnoista sekä luentojen pitämisestä oppilaitoksissa.

Paikalliset yritykset. Yhdistys etsii uusia yhteistyön muotoja paikallisten yritysten kanssa. Varsinkin Omatorilla toimivien yritysten kanssa ollaan avoimia uusille tuulille.

Tavoitteet 2020

- Kumppanuuksien ja verkostojen lisääminen entisestään yli rajojen (huomioiden kulttuuri-, liikunta-, sivistystoimi sekä eri alojen järjestöt ja yritykset)

Asiantuntija- ja kehittämistoiminta

Yhdistys tarjoaa matalakynnyksen toimintaa sekä asiantuntijapalveluita omaishoitoperheiden ja läheistään avustavien tueksi erilaisissa elämäntilanteissa.

Työntekijämme ovat erikoistuneita mm. erityislapsiperheiden, työikäisten omaishoitajien sekä ikäihmisten palveluihin. Moniammatillinen työyhteisömme koostuu erialojen osaajista; sosiaalityöntekijästä, sosionomeista, sairaanhoitajasta, erityispedagogista, yhteisöpedagogista, lähihoitajasta sekä media-assistentista.

Yhdistys saa avustusta STEAlta omaishoitoperheiden tukemiseen suunnattuun toimintaan. AK-rahoitteinen Omaisoiva -toiminta tukee kaiken ikäisten omaishoitoperheiden hyvinvointia, kehittämishanke Selviytyjät osallistaa erityislapsia sekä heidän vanhempiaan toimintojen kehittämisessä ja Paikka auki II -ohjelma mahdollistaa kahden nuoren työllistämisen järjestöassistentin tehtäviin. Järjestöassistentit hoitavat yhdistyksen yleishyödyllisiä sekä viestinnällisiä tehtäviä, toimien samalla ns. aulaemäntinä/-isäntinä.

Yhdistys toteuttaa julkisen sektorin rinnalla omaishoitoperheitä tukevaa sekä ennaltaehkäisevää toimintaa, joka sijoittuu julkisen sektorin ja järjestön yhdyspinnalle. Yhteistyö hyvinvointialueilla, Omatorilla, sen ohjausryhmässä sekä jäsenyys omais- ja perhehoidon neuvottelukunnassa luovat mahdollisuuksia uusille innovaatioille sekä kehittämistoiminnalle.

Esimerkkejä asiantuntijatoiminnastamme:

- Asiantuntijaluennot
- Henkilökohtainen keskustelutuki
- Edunvalvonnallinen tuki
- Koulutukset (mm. Työuran uurtajat -kurssi ja erilliset seminaarit)
- Erityislapsiperheiden ohjaus ja neuvonta sekä ryhmätoiminnot
- Hyvinvointia tukeva toiminta; palautumis-/rentoutus- ja liikuntaryhmät
- Muutosprosessien tuki; varhainen tuki sekä omaishoitotilanteista luopuminen
- Omaishoidossa nousevien tunteiden käsitteleminen
- Kokemusasiantuntija- ja kehittäjäkumppanitoiminnan koordinointi

OmaisOiva -lähialuetoimintaa omaishoitajien tueksi

OmaisOivan kioskit ja kahvilat ovat helppo tapa käydä tutustumassa yhdistyksen järjestämään toimintaan, saada tietoa omaishoidosta ja vaikuttaa siihen, millaista toimintaa omalla lähialueella jatkossa järjestetään. Kioskeissa ja kahviloissa kynnys osallistumiselle on erityisen matala. OmaisOivan vertaisryhmät ja Ovet-valmennus® ovat astetta enemmän tukea ja tietoa tarjoavia. Niissä omaishoitajalla on mahdollisuus keskustella muiden omaishoitajien kanssa, jakaa kokemuksia ja saada vertaistukea. OivaHetki-toiminta mahdollistaa henkilökohtaisen neuvonnan, ohjauksen tai tuen omaishoittoon liittyvissä asioissa. Toimintavuoden tavoitteena on kohdata OmaisOivan toimintamuodoilla yli 1400 omaistaan ja läheistään auttavaa henkilöä.

Toimintavuoden 2020 tavoitteet

1. Omaishoitajien vertaistuen ja hengähdyshetkien mahdollistuminen (lähialuetoiminta)
2. Omaishoitajien voimavarojen ja elämänhallinnan tunteen lisääntyminen
3. Omaishoitajien tiedon ja varhaisen tuen saaminen
4. Omaishoitoperheen keskinäisen yhteyden vahvistaminen

OmaisOivan toiminnot

OmaisOiva-vertaistukiryhmät tukevat omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia kaikilla jäsenpaikkakunnillamme. Vuonna 2020 teemana on pari- ja perhesuhteet omaishoitotilanteissa ja teema näkyy esimerkiksi pari- ja perhesuhteisiin liittyvän ryhmätoiminnan kehittämisenä sekä erillisinä vertaispäivinä. Tavoiteltu vertaistukiryhmien määrä toiminta-alueella on 18. Ryhmät jakautuvat ns. ammatillisiin ryhmiin sekä vertaistuellisiin keskusteluryhmiin. Ammatillisissa ryhmissä ohjaajina toimivat työntekijät ja vertaistuellisissa ryhmissä koulutetut vertaisohjaajat. Ryhmämallien kehittämisessä hyödynnetään mm. greencare -ajattelua, ratkaisukeskeistä työskentelyotetta, positiivista psykologiaa, mindfulnessia sekä kognitiivista käyttäytymisterapiaa hyödyntäviä menetelmiä. Osa vertaistukiryhmistä toteutetaan yhdessä Essoten ja Muistiluotsin kanssa, mikä tuo ryhmiin monipuolisuutta ja vahvistaa yhteistä tunnettavuutta.

Vertaistukiryhmiä järjestetään myös lyhytkestoisina ja kertaluontoisina vertaispäivinä. Tavoiteltu vertaispäivien määrä on 4kpl/vuosi. Omaishoitajien vertaisloma: Omaishoitajan ja hoidettavan loma, Kyyhkylässä 27.9.-2.10.2020 Pieksämäen ja Heinolan omaishoitajien kanssa.

Työuran uurtajat -viikonloppu työikäisille omaishoitajille (2/2020)

Ovet -valmennukset® ovat vasta-aloitteleville tai omaishoitajuutta pohtiville omaisille järjestettäviä koulutuksellisia tilaisuuksia. Valmennukseen voi osallistua myös sopimusomaishoitajia, jotka ovat saaneet kunnan lakisääteinen valmennuksen. Tavoitteena on, että valmennuksilla tavoitetaan ja tuetaan omaishoitajia varhaisessa vaiheessa, lisätään heidän tieto-taitoaan sekä rohkaistaan tukimuotojen hyödyntämiseen ja osallisuuteen. Tavoitteena on järjestää 8 Ovet-valmennusta vuoden 2020 aikana eri teemoin ja eri jäsenpaikkakunnilla. Mikkelissä Ovet-valmennusta sekä MuistiOvet-valmennuksia järjestetään keväisin sekä syksyisin. Työikäisille Ovet-valmennukset toteutetaan viikonloppukoulutuksena yhdessä Pieksämäen yhdistyksen kanssa.

OmaisOiva -kahvilat ovat teemallisia avoimia tilaisuuksia omaishoitajille, hoidettaville sekä heidän lähiverkostoilleen ja omaishoidosta kiinnostuneille. Osa kahviloista järjestetään tutustumiskohteissa (mm. palvelutalot, perhekodit). Tavoitteena omaishoitajien hengähdyshetkien, tiedon ja virkistuksen saaminen lähellä kotia.

Kahviloiden sijoittuminen: Avoimet omaiskahvilat Omatorin kohtaamispisteellä sekä ympäristökunnissa yht. 4 x kevät ja 4 x syksy. Tavoitteena on yhteensä 20 kahvilakertaa.

OmaisOiva -kioskit kaikille avoimia infoja toiminta-alueella omaishoitoon liittyvän tietoisuuden ja tukimuotojen levittämiseksi sekä omaishoitajien varhaisen tunnistamisen edistämiseksi esim. hyvinvointikeskuksissa, markkinoilla, tapahtumissa sekä ammattilaisten työkokouksissa. Osa infokioskeista järjestetään OLKA -pisteellä Essoten hyvinvointikeskuksessa. Tavoitteena on herättää myös läheisverkoston, opiskelijoiden ja ammattilaisten kiinnostus omaishoidon moninaisuudesta sekä varhaisesta tukemisesta. Tavoitteena yhteensä 20 kioskikertaa / vuosi.

Omaishoitajien yksilöohjausta toteutetaan Oivahetkinä. Pitkäaikaissairaiden, vammaisten sekä muutoin apua tarvitsevien hoidettavien omaisilla, omaishoitajuutta pohtivilla ja sopimusomaishoitajilla on mahdollisuus saada psykososiaalista tukea järjestön työntekijöiltä sekä vapaaehtoisilta. Tapaamiset toimistollamme tai omaishoitoperheen kotona, puhelimitse tai tietokoneen välityksellä. Tuki on kynnyksetöntä ja ennaltaehkäisevää palvelua, johon omaiset voivat hakeutua suoraan itse, ilman kriteerejä. Matalankynnyksen ohjausta saa toimitiloissamme arkisin klo 9-15 sekä erikseen sovittuna aikoina. Antamamme ohjaus paneutuu omaistaan avustavan henkilön kokemusten kuulemiseen, ratkaisujen etsimiseen, osallisuuden lisäämiseen sekä vahvuuksien löytämiseen ja voimaantumiseen. Hyödynnämme keskustelussa mm. ratkaisukeskeistä työotetta. Ohjaus ja neuvonta ei korvaa kunnan lakisääteistä ohjausta ja neuvontaa. Vuosina 2020 ja 2021 kehitämme edelleen puhelimitse ja chat -palvelun kautta tehtävää ohjausta.

OmaisOivaa tukeva toiminta. Vapaaehtoisista koulutetaan henkilöitä, jotka voivat toimia vertaisohjaajina ryhmissä sekä kokemusasiantuntijoina Ovet-valmennuksissa tai Oiva-työntekijöiden työparina tapahtumissa, kioskeissa ja kahviloissa.

Selviytyjät -erityislapsiperheiden tukena

Vuosi 2020 on hankkeen päätösvuosi. Käynnistettyjä toimintoja jatketaan ja joitakin uusia toimintamalleja kokeillaan. Kootaan hankkeen aikana kerättyä tietoa ja järjestetään perheille ja ammattilaisille yhteinen toiminnallinen päätöstapahtuma.

Tavoitteet

1. Erityislapsiperheen jäsenten hyvinvoinnin lisääminen ja selviytymiskeinojen löytyminen
2. Erityislapsiperheen vanhemmuuden ja parisuhteen tueksi
3. Erityislapsiperheiden psykososiaalisen ja tiedollisen tuen vahvistaminen
4. Erityisperheiden osallistaminen toiminnan kehittämiseen

Toiminta

Liikuntaa lapsille ja aikuisille. Vuonna 2019 perustettu soveltavan harrasteliikunnan verkosto jatkaa toimintaa monipuolisen vapaa-ajantoimintojen mahdollistajana. Omaishoitoperheiden oma SuperCorner -vuoro jatkaa kerran kuussa. Aikuisten liikuntaryhmä jatkaa kerran viikossa.

Kerhot, retket ja perhepäivät. Erityisterhokerho jatkaa perhekerhona monipuolisen koko perheen yhteisen tekemisen merkeissä Mikkeliissä. Toiminnassa huomioidaan lapset ja aikuiset yhdessä ja erikseen. Mukaan ovat tervetulleita myös lasten isovanhemmat ja muut tärkeät aikuiset. Kangasniemen perhekerho jatkuu yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kangasniemen paikallisyhdistyksen kanssa. Talvella järjestetään virkistyspäivä Tornimäellä ja kesällä retki Kouvolan Tykkimäelle. OmaisOiva-toiminnan ja Tukea perheille-hankkeen sekä Mikkelin Keliakiayhdistyksen kanssa yhteistyössä järjestetään perhepäivät perhe- ja parisuhdeteemoilla.

Vertaistukiryhmät. Leijonaemojen kanssa toteutetaan erityislasterien vanhempien vertaistukiryhmä Mikkeliissä. Mäntyharjulla toteutetaan erityislasterien vanhempien vertaistukiryhmä yhteistyössä Etelä-Savon ADA:n kanssa. Ryhmien oheen järjestetään tarvittaessa lastenhoitomahdollisuus. Iso-

vanhempien vertaistukiryhmä jatkuu ja päiväryhmän rinnalle käynnistetään iltaryhmä työssäkäyville isovanhemmille. Uutena aloitetaan vertaistukiryhmä nuorille tytöille, joilla on erityinen ominaisuus sekä nuorille sisaruksille, jotka jakavat elämänsä erityisyyden rinnalla. Essoten perheohjaajan kanssa toteutetaan vanhemmuuden tuen ryhmä aikuisille, joiden perheessä lapsella on diabetes.

Vahvasti vierellä -vapaaehtoistoiminta. Perheiden tueksi kriisi- ja muutostilanteisiin koulutetaan vertaisista vapaaehtoisia vierellä kulkijoita yhdessä Mikkelin kriisikeskuksen ja OLKA-hankkeen kanssa. Vapaaehtoiset toimivat sairaalaympäristössä.

Vanhempien ja lasten kehittäjäryhmät. Vanhempien kehittäjäryhmä jatkaa ja lasten ryhmässä koottu valokuvanäyttely kiertää hankkeen mukana tuoden lasten maailmaa näkyväksi.

Päätöstapahtuma. Järjestetään yhteinen toiminnallinen päätöstapahtuma perheille ja ammattilaisille yhdessä.

Tuotokset

Ensitieto -opas. Opinnäytetyönä ja yhteistyössä Essoten neuvolan terveydenhoitajan kanssa tuotetaan opas neuvoloihin terveydenhoitajan työn tueksi erityislapsiperheen kohtaamiseen.

Parisuhteen tuki ja ryhmämalli -opas. Nuori Kirkon ja Kirkkohallituksen kanssa yhteistyössä tuotettu materiaali.

Ryhmämallit. Vanhemmuuden tuki, lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen tuki sekä isovanhemmuuden tuki.

Opinnäytetyöt ja Pro gradu. Hankkeeseen on tehty kahdeksan opinnäytetyötä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta ja yksi Pro gradu -tutkimus Jyväskylän yliopiston kasvatustieteen laitoksella.

Opas perheille ja ammattilaisille. Opinnäytetöistä ja Pro gradusta sekä perheiltä toimintojen kautta saadusta kokemustiedosta kootaan opas, jossa teoreettisemman tiedon lisäksi löytyvät myös hankkeen aikana kehitetyt ryhmämallit.

Vahvasti vierellä -koulutusmateriaali. Koulutusrunko, diat ja oheismateriaali työstetään ja testataan ensimmäisessä koulutusryhmässä.

Opintokokonaisuus ammattikorkeakouluun sosiaali- ja terveystieteen sekä humanistisen ja kasvatustieteen opiskelijoille.

Paikka auki -nuoret työelämään

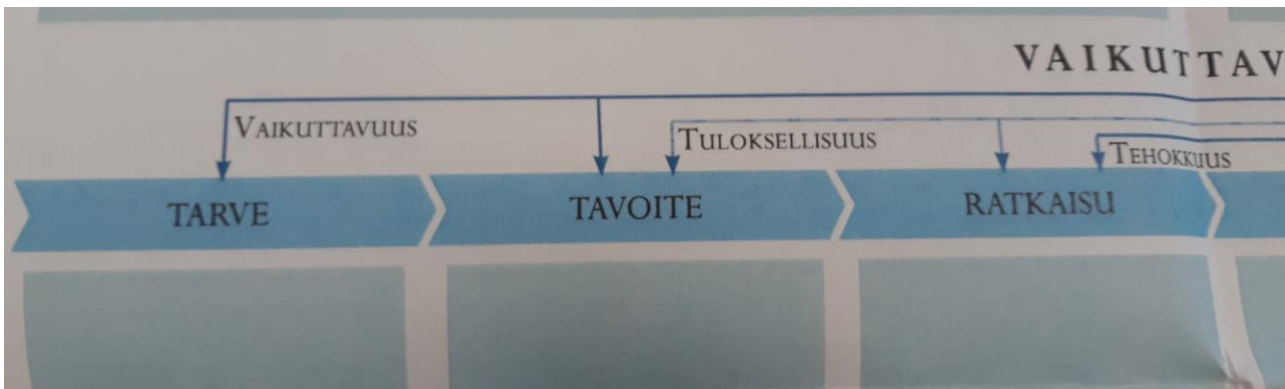
Mikkelin seudun Omaishoitajat ja Läheiset sekä Mikkelin seudun Muisti ry ovat työllistäneet yhteistyössä neljä (6) eri nuorta vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 Paikka auki -ohjelman kautta. Kokemukset nuorten työllistämisestä ovat olleet erittäin hyviä ja järjestöjen toimintaa tukevia sekä uudistavia.

Yhdistyksemme saa ajalle 1.8.2019-31.7.2020 STEAlta avustusta kahden alle 30-vuotiaan nuoren palkkaamiseen. Toimimme avustuksen hallinnoijana sekä nuorten työnantajana, vastaten avustuksilla kaikista heidän työllistamisestä aiheutuvista kustannuksista. Avustus on osa Paikka auki -avustusohjelmaa, joka edistää nuorten työllistymistä ja työelämävalmiuksia työllistämällä nuoria järjestöihin. Yhdistys on hakenut myös uutta avustusta ajalle 1.8.2020-31.7.2021 yhden uuden nuoren palkkaamiseen.

Järjestöassistentit työskentelevät puoliksi Mikkelin seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:ssä että Mikkelin seudun Muisti ry:ssä. Työaika jaetaan siten, että assistentit työskentelevät ensin puoli vuotta toinen toisessa yhdistyksessä ja toinen toisessa. He vaihtavat sen jälkeen paikkoja, saaden näin ollen yhä laajemman kokemuksen erilaisista järjestöistä, työyhteisöistä sekä työtehtävistä. Molemmista yhdistyksistä on nimettyä nuorille työelämän mentorit. Tehtävää hoitavat yhdistysten toiminnanjohtajat.

Työllistämiskokemusten myötä yhdistyksissä on todettu järjestöassistenttien antama hyöty viestinnän kehittämisessä sekä yleishyödyllisten tehtävien toteuttamisessa. Assistentit ovat pystyneet hoitamaan myös molempien yhdistysten aulaemännöyttä/-isännöyttä. Aulaohjauksen ja asiakas kohtaamisen merkitys on suuri varsinkin silloin, kun asiakas saapuu toimipisteeseen ensi kertaa.

Toiminnan arviointi

Yhdistyksen toiminnan arviointi on monipuolista ja sitä toteutetaan systemaattisesti. Vuonna 2020 kehitetään erityisesti toiminnan vaikuttavuuden arviointia ja sen näkyväksi tekemistä. Toiminnan arvioinnin keskeisin merkitys on se, että pystymme suuntaamaan toimintaamme juuri kohderyhmän tarpeisiin. Samalla pystymme kertomaan rahoittajillemme yhdistyksemme toiminnan tuloksista ja vaikutuksista.

Yhdistyksen perustoimintaa arvioidaan 2-3 vuoden välein toteutettavin jäsenkyselyin. Näiden lisäksi kerätään kirjallista tai suullista palautetta retkistä ja tilaisuuksista. Työntekijät, hallituksen jäsenet sekä vapaaehtoiset kysyvät myös suullista palautetta toiminnasta ja välittävät tiedon toiminnanjohtajalle tai hallitukselle. Palautteiden lisäksi hallitus arvioi talouden ja toiminnan toteutumisista kuukausittain kokouksissaan.

OmaisOiva-toimintaa seurataan, arvioidaan sekä kehitetään jatkuvasti paikallisesti ja valtakunnallisesti. Paikallisesti Omaishoitajien toimintaa arvioidaan työntekijöiden, toimintoihin osallistuneiden, vapaaehtoisten sekä yhteistyötahojen ja yhdistyksen hallituksen toimesta. Valtakunnallisesti Omaishoitajaliitto ry arvioi ja seuraa Etelä-Savon Omaishoitajien toiminnan kattavuutta ja tuloksia määrällisiä ja laadullisia tietoja keräämällä. Liiton koordinoimana Omaishoitajien toiminnassa otetaan 2020 käyttöön laaduntarkistustyökalu. Sen avulla tehdään säännöllistä itsearviointia toimintamme perusteista (tavoitettavuus, turvallisuus, asiantuntevuus, yksilöllisyys ja tavoitteellisuus) ja kehitetään näiden laatua vastaamaan paremmin omaishoitajien ja yhdistyksemme tarpeita sekä STEAn vaatimuksia avustetun toiminnan osalta.

Selviytyjät -hankkeessa toimintaan osallistuneilta perheiltä kysytään heidän omat tavoitteensa toimintaan osallistuessaan ja näiden tavoitteiden toteutumista arvioidaan toiminnan päätyttyä Perheet arvioivat myös mentoreilta saamansa tuen hyödyllisyyttä ja merkitystä arjen hallinnan tunteen lisäämisessä ja kriisin hallinnan tukemisessa. Hankkeen aikana hyödynnetään erilaisia toiminnallisia kuulemisen menetelmiä lasten kuulemiseksi. Kehittäjäryhmät arvioivat tavoitteiden asettamista ja niiden saavuttamista sekä mahdollisia muutostarpeita yhdessä työntekijöiden kanssa. Työntekijät pitävät omaa hankepäiväkirjaa sekä tilastoivat tapaamiset, ryhmät, yleisötilaisuuksien ja yhteistyökokoukset sekä kehittäjäryhmän kokoontumiset. Tilastoinnissa kerätään tietoa osallistujamääristä, sukupuoli -ja ikäjakaumasta sekä työelämän statuksesta ja omaishoitotilanteesta. Työntekijät arvioivat säännöllisesti yhdessä hankkeen etenemistä sekä sen tavoitteiden saavuttamista ja raportoivat näistä hallitukselle sekä ohjausryhmälle.

Talousarviot

TALOUSARVIO 2020	YHDISTYS	OmaisOiva	Selviytyjät	Paikka auki
Tuotto				
STEA Avustus		190 000	190 000	33 000
Edelliseltä vuodelta siirtyvä avustus		30 000	32 000	
Jäsenmaksut	6 800			
Muut avustukset	34 200			
Varainhankinta	2000			
Lahjoitukset	1000			
Omavastuut	1000			
Yhteensä	45 000	220 000	222 000	33 000
Henkilöstökulut				
Palkat	13 000 €	119 000 €	110 000	23 750
Palkkiot			1000	1300
Eläkekulut	2 000 €	22 000 €	21 000	4156
Lakisääteiset henkilösivukulut	500 €	6 000 €	6000	1306
	15 500 €	147 000 €	138 000 €	30 512 €
Toimintakulut				
Materiaalikulut	2 000 €	2 000 €	3000	500
Toiminnat	8000	5 000 €	7000	0
Vapaaehtoisten koulutus ja tuki		1 000 €	400	0
Ulkopuoliset palvelut		4 000 €	8100	0
Koulutus- ja kehittämistyö	5 000 €			0
-	15 000 €	12 000 €	18 500 €	500 €
Muut kulut				
Vapaaehtoiset henkilöstökulut		6 500 €	6000	638
Toimitilavuokrat	4 300 €	8 000 €	8000	0
Muut toimitilakulut		1 500 €	1000	0
Ohjelmistokulut		1 500 €	2000	300
Kone- ja laitevuokrat & leasing maksut	1 000 €	2 000 €	2000	0
Puhelin- ja ICT hankinnat		1 000 €	0	300
Kalustohankinnat		0 €	0	0
Matkakulut	2 000 €	5 000 €	3000	250
Taloushallintopalvelut	1 500 €	3 500 €	3500	0
Puhelin- ja toimistokulut	1 500 €	1 500 €	2500	500
Kokous- ja neuvottelukulut	1 500 €	500 €	500	0
Markkinointi- ja ilmoituskulut	1 200 €	3 000 €	1000	0
AUP-raportti		400 €	400	0
Muut kulut	1500			
Muut kulut yhteensä	14 500 €	34 400 €	29 900 €	1 988 €
Ositetut yleiskulut yhteensä		5200	5200	0
KULUT YHTEENSÄ	45 000 €	198 600 €	191 600 €	33 000 €
KULUT JA TUOTOT YHTEENSÄ	0 €	21 400 €	30 400 €	0 €

